

Veelgestelde vragen over rabiës of hondsdoelheid

Wat is rabiës?

Rabiës of hondsdoelheid is een ziekte die veroorzaakt wordt door een virus dat besmette dieren bij zich dragen. Het is een dodelijke ziekte. In Nederland komt rabiës zeer zelden voor.

In welke landen komt rabiës voor?

Rabiës komt overal in de wereld voor behalve in Nieuw-Zeeland, Antarctica, grote delen van Oceanië en Japan.

Hoe vaak komt rabiës voor bij mensen?

Rabiës komt in Nederland niet voor. In het verleden is in Nederland bij drie personen rabiës vastgesteld (in 1962, 1996 en in 2008). Twee personen waren door een hond uit het buitenland gebeten, 1 persoon is gekrabd door een vleermuis in Kenia. In West-Europa zijn tussen 2000 en 2005 negen gevallen van rabiës gemeld.

Welke dieren kunnen besmet zijn met rabiës?

In Nederland zijn alleen bepaalde soorten vleermuizen mogelijk besmet. In landen buiten Nederland kunnen ook vossen, honden, katten en andere zoogdieren besmet zijn met het virus.

Hoe kun je rabiës van een dier krijgen?

Het virus wordt overgebracht doordat speeksel van een besmet dier in een huidwondje of op slijmvlies van een mens terechtkomt. Dat gebeurt door bijten, likken of krabben door een besmet dier.

Welke klachten hebben dieren als ze rabiës hebben?

De volgende verschijnselen treden bij dieren op: honden en katten worden agressief of onrustig (veranderen van karakter), gaan zwerven, vermageren en lopen onzeker. In een laat stadium van de ziekte loopt speeksel uit hun bek. Vossen worden minder schuw (terwijl ze gewoonlijk mensen mijden) en kunnen mensen aanvallen.

Hoe lang duurt het voordat je als mens ziek wordt door rabiës?

Als je niets doet na een verwonding door een dier met rabiës duurt het gemiddeld 20 tot 60 dagen voordat er ziekteverschijnselen optreden. Als je op tijd bent met je postexpositie-rabiësbehandeling dan voorkomt het vaccin dat je ziek wordt.

Wat zijn de ziekteverschijnselen van rabiës bij mensen?

De ziekte begint met griepachtige verschijnselen zoals koorts, gevolgd door spierkrampen, stuipen of verlamingsverschijnselen. Daarna treden slik- en ademhalingsproblemen op, waaraan de patiënt kan overlijden.

Bestaat er een vaccin tegen rabiës?

Ja, er bestaat een vaccin tegen rabiës. Na mogelijke besmetting moet direct gestart worden met postexpositie-rabiësbehandeling. Deze behandeling bestaat uit een serie vaccinaties.

Is rabiës te behandelen?

Na het optreden van ziekteverschijnselen is er voor rabiës geen behandeling. Wel worden er therapieën uitgetoet die mogelijk kunnen werken.

Kunnen mensen de ziekte aan elkaar overdragen?

Besmetting van mens op mens treedt zelden op.

Wat moet ik doen na een krab, beet of lik van een dier dat mogelijk besmet met rabiës is?

Na een verwonding door een van rabiës verdacht dier maakt u de plaats van de beet goed schoon met een borsteltje, water en zeep. Ontsmet de wond met jodium of alcohol. Ga zo snel mogelijk, in elk geval binnen 24 uur naar een arts. Deze beoordeelt of er kans bestaat op rabiës. Als er risico bestaat op rabiës is inenting nodig, ook wanneer u eerder bent ingeënt. Daarmee moet zo snel mogelijk na de verwonding gestart worden. Dat verkleint de kans om ziek te worden.

Wie kan rabiës van een dier krijgen en wie loopt extra risico?

Mensen die in Nederland beroepsmatig of in hun vrije tijd in contact kunnen komen met vleermuizen (zoals vleermuisonderzoekers) lopen risico op besmetting. Op reis bestaat ook risico op besmetting na een beet, lik of krab van een dier die mogelijk rabiës heeft.

Hoe kan besmetting met rabiës worden voorkomen?

U kunt rabiës voorkomen door niet gekrabd, gebeten of gelikt te worden door een onbekend dier met mogelijk rabiës. Mocht u risico hebben gelopen ga dan zo snel mogelijk naar een arts.

Wat doet de GGD na een incident met een mogelijk besmet dier?

De GGD beoordeelt het incident en bepaald of vaccinatie nodig is. Wanneer het dier dat gebeten heeft te achterhalen is, wordt het in quarantaine geplaatst (als dat mogelijk is) en onderzocht.

Kan iemand die is blootgesteld aan rabiës naar kindercentrum, school of werk?

Iemand die is blootgesteld aan rabiës en gestart is met de vaccinatie en zich goed voelt kan gewoon naar kindercentrum, school of werk.

Ik ga naar een land waar rabiës voorkomt, loop ik nu extra risico?

Nee, pas als u gekrabd, gebeten of gelikt wordt door een dier dat mogelijk rabiës heeft loopt u risico. Raak daarom dode of zieke dieren niet aan als de doodsoorzaak onbekend is. Pak vleermuizen niet vast. Haal in het buitenland ook geen onbekende honden en katten aan en neem ze niet mee terug naar Nederland. Let op dat (kleine) kinderen onbekende dieren niet aanraken. Mocht u risico hebben gelopen ga dan zo snel mogelijk naar een arts. Reizigers naar het buitenland kunnen bij het reizigersspreekuur van de GGD terecht voor specifieke informatie.